

SZKOLNY

PROGRAM

PROFILAKTYKI

GIMNAZJUM NR 2

WE WROCŁAWIU.

WSTĘP.

Wiek gimnazjalny 15 – 16 lat pokrywa się z początkową i środkową fazą okresu dojrzewania. Jest to okres trudny dla samej młodzieży, rodziców i nauczycieli. Szybki rozwój fizyczny, pobudliwość, niestabilność emocjonalna, słabe mechanizmy kontroli powodują wiele problemów. W tym wieku ze względu na niski poziom krytycyzmu młodzież jest najbardziej podatna na wpływy mediów, reklamy, sekt, grup rówieśniczych.

Biorąc pod uwagę doświadczenia z działań profilaktycznych prowadzonych dotąd w naszym gimnazjum, założenia zawarte w Programie Wychowawczym Szkoły oraz wytyczne z wymienionych niżej aktów prawnych został opracowany Szkolny Program Profilaktyki Gimnazjum Nr 2 we Wrocławiu. Jest on dostosowany do potrzeb rozwojowych uczniów, specyfiki środowiska oraz oczekiwań rodziców.

Akty prawne wykorzystane przy tworzeniu programu:

- Rozporządzenie MENiS z dnia 31 stycznia 2002 zmieniające rozporządzenie w sprawie ramowych statutów publicznych szkół
- Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19 sierpnia 1994 r.
- Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 roku
- Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 24 kwietnia 1997 roku
- Ustawa o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych z dnia 9 listopada 1995 roku.

CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA LOKALNEGO.

Uczniowie naszej szkoły wywodzą się z trzech sąsiadujących ze sobą osiedli tzw. starego Psiego Pola, osiedla im. Krzywoustego – „blokowiska” powstałego w latach osiemdziesiątych oraz Zgorzeliska osiedla o zabudowie jednorodzinnej. Na tym terenie istnieją trzy zakłady przemysłowe Polar, Stolbud i Hydral. Niestety w związku z restrukturyzacją została z nich zwolniona bardzo duża liczba pracowników, a wśród nich są znaleźli się rodzice naszych uczniów. To spowodowało pojawienie się problemu biedy i bezrobocia. Spośród tych, którzy stracili pracę tylko nieliczni podjęli próbę szukania nowego miejsca zatrudnienia. Większość to ludzie żyjący z dnia na dzień, korzystający z pomocy w Opiece Społecznej. Ludzie ci są albo sfrustrowani albo stali się całkowicie obojętni na to co się wokół nich dzieje. Istnieje też problem alkoholizmu. Wielu z rodziców jest nieporadnych wychowawczo, nie chcą jednak skorzystać z form pomocy, jakie oferuje im szkoła np. spotkań z psychologiem. Zdarza się też, że nie przychodzą nawet na wywiadówki. Najczęściej jest tak, że rodzic zaczyna kontaktować się ze szkołą, kiedy dziecko stwarza już bardzo poważne problemy wychowawcze, czyli wtedy, gdy jest potrzebna nie profilaktyka, lecz terapia.

Innym poważnym problemem jest brak na tym terenie ośrodka życia kulturalnego skupiającego młodzież. Dzieci z rodzin dobrze sytuowanych, takich niestety jest niewiele, jeżdżą na zajęcia do miasta lub uczęszczają prywatnie na zajęcia gdzie mogą rozwijać swoje zainteresowania.

CEL GŁÓWNY I CELE SZCZEGÓŁOWE.

CEL GŁÓWNY:

Ograniczenie wśród młodzieży zachowań zagrażających zdrowiu i bezpieczeństwu.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

- odkrycie swoich mocnych stron i uzdolnień;
- radzenie sobie z negatywnymi emocjami;
- wypracowanie postawy otwarcia na innych;
- kształtowanie umiejętności spędzania czasu wolnego bez sięgania po środki psychoaktywne;
- zachęcenie rodziców do doskonalenia swych umiejętności wychowawczych.

OBSZARY PRACY PROFILAKTYCZNEJ W SZKOLE.

Wyłoniliśmy 5 obszarów, w których prowadzone będą działania profilaktyczne:

I – integrowanie zespołów klasowych

II- propagowanie zdrowego stylu życia

III- przeciwdziałanie agresji

IV- przeciwdziałanie negatywnemu wpływowi nieformalnych grup młodzieżowych

V- nawiązanie współpracy z rodzicami.

OBSZAR I – INTEGROWANIE ZESPOŁÓW KLASOWYCH.

Do naszego gimnazjum przychodzą uczniowie z dwóch szkół podstawowych-rejonowych oraz z innych z terenu miasta i okolic. Tworząc klasy staramy się maksymalnie rozdzielić osoby z klas podstawowych. Zapobiega to tworzeniu się zamkniętych grup z danej szkoły.

W pierwszym tygodniu nauki przeprowadzamy zajęcia integracyjne w każdej klasie. Prowadzi je psycholog z udziałem pedagoga i wychowawcy klasy. Tradycją naszego

gimnazjum jest wyjazd uczniów klas pierwszych do Zakopanego w trakcie, którego oprócz realizacji programu prowadzone są zajęcia integracyjne.

Zajęcia integrujące grupę potrzebne są również w klasach starszych. Pedagog i psycholog mają scenariusze takich zajęć i wychowawcy mogą z nich korzystać. Psycholog i pedagog organizują zajęcia, jeśli zaistnieje nagła potrzeba np. konflikt w klasie.

Nauczyciele wychowania fizycznego podczas swoich lekcji prowadzą wiele gier i zabaw doskonalących umiejętność współpracy w grupie.

OBSZAR II – PROPAGOWANIE ZDROWEGO STYLU ŻYCIA.

W zakres działań wchodzi zajęcia warsztatowe z profilaktyki uzależnień. Prowadzić je będą psycholog i pedagog szkolny oraz zaproszeni specjaliści. Diagnoza wykazała, że grupa młodzieży naszego gimnazjum ma już doświadczenia z paleniem papierosów, marihuany, piciem alkoholu. Wynika to przede wszystkim z braku pomysłów na spędzanie czasu wolnego. Dlatego na tych zajęciach oprócz dostarczenia młodzieży rzetelnych informacji na temat uzależnień od substancji psychoaktywnych prowadzący będą starać się przekonać, że wolny czas można spędzać w sposób konstruktywny i zachęcić młodzież do kształtowania w sobie tej umiejętności. O tym jak udaje się prowadzenie zdrowego stylu życia będą rozmawiać z uczniami wychowawcy klas na godzinach wychowawczych oraz w każdej sprzyjającej sytuacji.

Inną formą działań w tym obszarze są kampanie, które co roku organizujemy w naszej szkole w ramach Szkoły Promującej Zdrowie. Są to: kampania związana z obchodami Światowego Dnia AIDS, piknik „Zdrowo, czysto, bezpiecznie” w ramach akcji Sprzątanie Świata, kampania „Twój piękny uśmiech”, Dzień Ziemi, kampania „Trzymaj się prosto”, Tydzień dla serca. Taka forma cieszy się dużym zainteresowaniem i aktywnością młodzieży.

OBSZAR III – PRZECIWDZIAŁANIE AGRESJI.

Trudności, jakie wyłaniają się na skutek agresywności wśród młodzieży skłoniły nas do uwzględnienia w Programie Wychowawczym Szkoły oraz w Programie Profilaktyki działań w celu zmiany tego stanu rzeczy. Karanie nie jest metoda, która przyniesie długotrwałe efekty, dlatego konieczne jest zapobieganie temu zjawisku. Młodzież przez udział w zajęciach w tym obszarze działań profilaktycznych ma uświadomić sobie, że pojawienie się negatywnych uczuć nie jest czymś złym. Ważne jest natomiast to, by nauczyć się te uczucia nazywać i podejmować działania nad opanowaniem agresji. Przeciwstawne interesy są nieodłączną częścią naszego życia. Prowadzący zajęcia będą mieli na uwadze przede wszystkim kształtowanie

umiejętności mówienia o swych uczuciach bez wyrządzania krzywdy czy urażania innych. Zdajemy sobie sprawę, że wymaga to długiego procesu. Dlatego pedagog w oparciu o wyniki ankiety dotyczącej przemocy przeprowadzonej wśród uczniów i rodziców opracowała program składający się z 10 zajęć w formie gier i zabaw interakcyjnych. Najpierw poznanie siebie i budowanie własnej wartości, potem zrozumienie innych i ćwiczenie umiejętności nawiązywania nieagresywnych kontaktów. I wreszcie podejmowanie konstruktywnych działań w grupie mimo różnorodności charakterów jej członków.

OBSZAR IV – PRZECIWDZIAŁANIE NAGETYWNEMU WPŁYWOWI MŁODZIEŻOWYCH GRUP NIEFORMALNYCH I SEKT.

Świat stał się globalnym religijnym supermarketem, w którym można znaleźć wiele z pozoru atrakcyjnych ofert. W ich gąszczu gubią się czasami dorośli, a tym bardziej młodzież, która nie potrafi krytycznie spojrzeć na otaczającą rzeczywistość. Dlatego trzeba przedstawić im sposoby werbowania do sekt i innych grup. Powiedzieć o etapach przejmowania kontroli nad każdym nowym członkiem przez przywódców. Podczas tych zajęć młodzież usłyszy świadectwa osób, które miały kontakt z sektami oraz pozna instytucje, które zajmują się pomocą ofiarom i ich rodzinom.

OBSZAR V – WSPÓŁPRACA Z RODZICAMI.

Skuteczność oddziaływań w zakresie profilaktyki prowadzonych przez szkołę zależy w dużym stopniu od współpracy z rodzicami. W związku z tym chcemy zachęcić rodziców do włączenia się w ten proces. Przy okazji wywiadówek odbędą się spotkania z psychologiem mające na celu poszerzenie wiedzy na temat wychowania i radzenia sobie z problemami wieku dorastania. Nauczyciele wychowania fizycznego proponują integracyjne zajęcia sportowe dla rodziców i grona pedagogicznego. Lepsze poznanie się może stanowić wstęp do podejmowania wspólnych działań ukierunkowanych na ograniczenie wśród młodzieży zachowań zagrażających zdrowiu i bezpieczeństwu młodzieży.

EWALUACJA.

Skuteczność programu profilaktycznego szkoły będzie sprawdzana w różnorodny sposób. Podstawową formą określania efektywności będą ankiety, sporządzane przed jak i po zrealizowaniu danej części programu. Zasadność prowadzonych działań będzie również weryfikowana poprzez wywiady z uczniami, rodzicami oraz wychowawcami, a także obserwację.

Realizacja zadań w każdym z pięciu obszarów programu profilaktycznego będzie oceniana w podobny sposób. Skuteczność zajęć mających na celu integrację zespołów klasowych weryfikować będą ankiety kierowane do uczniów oraz wywiady z wychowawcami po przyjeździe z Zielonej Szkoły, jak również po półroczu. Formą realizacji programu zachęcającego do prowadzenia zdrowego stylu życia są dyskusje klasowe i warsztaty. Ich efektywność ustalona zostanie przede wszystkim na podstawie anonimowych ankiet wypełnianych przez uczniów przed jak i po zajęciach na dany temat np. profilaktyka uzależnień od narkotyków. Skuteczność działań mających na celu zapobieganie agresji oraz przemocy w szkole w głównej mierze oceniana będzie na podstawie obserwacji uczniów, kontroli wpisów do dzienników klasowych oraz ankiet przeprowadzonych w listopadzie. Efektywność przeciwdziałania negatywnemu wpływowi grup młodzieżowych będzie ustalana w oparciu o obserwacje uczniów podczas jak i po przeprowadzonych warsztatach. Ten element programu profilaktycznego jest najtrudniejszy do skontrolowania i jedynie obserwacja lub ewentualne wywiady z rodzicami mogą być podstawą weryfikacji przeprowadzonych zajęć. Efektywność działań związanych z ostatnim z obszarów programu profilaktycznego ustalona zostanie w oparciu o liczbę rodziców uczestniczących w spotkaniach z wychowawcami, czynnie uczestniczących w życiu szkoły.

Realizacja szkolnego programu profilaktycznego stale będzie monitorowana przez pedagoga, psychologa oraz cały zespół nauczycielski w celu możliwej korekty prowadzonych działań. Oprócz zadań związanych z programem prowadzone będą również, w razie konieczności, działania interwencyjne wynikające z aktualnej sytuacji uczniów, bieżących problemów wychowawczych.

Po upływie trzech lat działania ujęte w programie profilaktycznym oraz formy ich realizacji zostaną poddane kompleksowej ocenie. Będzie ona miała na celu ustalenie skuteczności przeprowadzonych zajęć, warsztatów oraz możliwych kierunków modyfikacji obszarów tematycznych, celów oraz sposobów realizacji programu profilaktycznego.

Gim. 2 Wrocław